

Obsah

PŘEDMLUVA	9
1. TEORIE LETU	17
1.1 Aerodynamika letounu a zařízení na řízení letu	17
1.1.1 Obecně definice a základní pojmy	17
1.1.2 Řízení náklonu	18
1.1.3 Klasifikace ocasních ploch, výšková kormidla, stabilizátory a směrová kormidla	25
1.1.4 Řízení podélného sklonu	26
1.1.5 Řízení zatáčení	34
1.1.6 Řízení pomocí řídicích ploch spojujících funkci křidélek a výškovky a pomocí řídicích ploch spojujících funkci směrového a výškového kormidla	34
1.1.7 Zařízení na zvýšení vztlaku	34
1.1.8 Zařízení na zvýšení odporu a ke snížení poměru C_L/C_D	43
1.1.9 Využívání mezní vrstvy, víříče, zařízení na náběžné hraně	43
1.1.10 Činnost a vliv vyvažovacích plošek	44
1.2 Aerodynamika vysokých rychlostí	48
1.2.1 Definice Machova čísla	48
1.2.2 Rychlost zvuku	49
1.2.3 Aerodynamika transsonických rychlostí	50
1.2.3.1 Rázové vlny	50
1.2.4 Aerodynamika nadzvukových rychlostí	53
1.2.4.1 Šikmé rázové vlny. Zvláštnosti nadzvukového proudění	53
1.2.5 Kritické Machovo číslo	56
1.2.5.1 Způsoby vyvarování se účinkům překročení kritického machova čísla	58
1.2.6 Vlivy na Machovo číslo	59
1.2.6.1 Vlivy geometrie a pravidlo ploch	59
1.2.6.2 Vlivy na aerodynamické charakteristiky - poláru	65
1.2.7 Aerodynamický ohřev	66
2. KONSTRUKCE DRAKU – OBECNÉ KONCEPCE	69
2.1 Pevnostní předpisy, systémy označování, zatížení a atmosférické vlivy	69
2.1.1 Požadavky předpisů o letové způsobilosti na pevnost konstrukce	69
2.1.2 Rozdělení konstrukcí, primární, sekundární a terciální	71
2.1.3 Konstrukce bezpečná po poruše a konstrukce s bezpečným životem	73
2.1.4 Systémy označování podle zón a bodů	73
2.1.5 Napětí a deformace – tah, tlak, střih, krut, ohyb, obvodové napětí a únava	75
2.1.6 Drenáž a odvětrání	82
2.1.7 Instalace systémů	84
2.1.8 Ochrana proti poškození při zásahu bleskem, svody statické elektřiny, kostření, stykování a stínění	86
2.2 Konstrukční metody a dílenské technologie	88
2.2.1 Konstrukční metody	88
2.2.2 Technologie montáže konstrukce – nýtování, šroubové spojení, lepení	106
2.2.3 Způsoby povrchové ochrany	113
2.2.4 Čištění povrchu	114
2.2.5 Symetrie konstrukce – metody kontroly nastavení a symetrie povrchu	116
3. KONSTRUKCE DRAKU - LETOUNY	121
3.1 Trup	121
3.1.1 Konstrukce a přetlakové těsnění	121
3.1.2 Křídlo, stabilizátor, pylon a uchycení podvozku	126
3.1.3 Montáž sedadel a systém nakládání nákladu	142
3.1.4 Dveře – konstrukce, mechanismy, obsluha a bezpečnostní zařízení	147
3.1.5 Konstrukce a mechanismy oken a čelního ochranného skla	154

3.2	Křídla	159
3.2.1	Konstrukce	159
3.2.2	Uložení paliva	172
3.2.3	Uchycení přístávacích zařízení, pylonu, řídicích ploch a prostředků pro zvýšení vztlaku a odporu	175
3.3	Stabilizační plochy	193
3.3.1	Konstrukce	193
3.3.2	Uchycení kormidel	203
3.4	Kormidla	206
3.4.1	Konstrukce a uchycení	206
3.4.2	Vyvážení – hmotové a aerodynamické	219
3.5	Gondoly - pylony	227
3.5.1	Konstrukce	227
3.5.2	Protipožární přepážky	235
3.5.3	Motorová lože	238
4.	KLIMATIZACE A PŘETLAKOVÁNÍ KABINY	243
4.1	Přívod vzduchu	243
4.1.1	Zdroje vzduchu	243
4.2	Klimatizace	249
4.2.1	Klimatizační systémy	249
4.2.2	Zařízení na oběh vzduchu a vodních par - uspořádání klimatizačních soustav	256
4.2.3	Rozvodné systémy	259
4.2.4	Systémy řízení vlhkosti, oběhu a teploty	264
4.3	Přetlakování	268
4.3.1	Systémy přetlakování	268
4.3.2	Regulace a indikace, regulační a bezpečnostní ventily	273
4.3.3	Zařízení na kontrolu tlaku v kabině	280
4.4	Bezpečnostní a výstražné zařízení	284
4.4.1	Ochranná a výstražná zařízení	284
5.	PŘÍSTROJOVÉ SYSTÉMY A AVIONIKA	287
5.1	Úvod	287
5.2	Popis veličin, měřených letovými přístroji	287
5.3	Definice výšky letu	288
5.4	Metody měření výšky letu	289
5.5	Nastavení barometrických výškoměrů	290
5.6	Barometrický výškoměr	291
5.7	Kalibrace barometrického výškoměru	293
5.8	Měření rychlosti letu	294
5.9	Měření vzdušné rychlosti letu bez uvažování stlačitelnosti vzduchu	295
5.10	Měření vzdušné rychlosti letu při uvažování stlačitelnosti vzduchu	298
5.11	Měření skutečné (pravé) vzdušné rychlosti	299
5.12	Konstrukce rychloměrů pro měření kalibrované a skutečné vzdušné rychlosti	300
5.13	Měření vertikální rychlosti	302
5.14	Měření vertikální rychlosti pomocí variometru	303
5.15	Křídélkový variometr	303
5.16	Variometr s tlakoměrnou krabicí	305
5.17	Konstrukce variometru s tlakoměrnou krabicí	306
5.18	Ukazovací části aerometrických přístrojů	308
5.19	Snímače aerometrických veličin	311
5.20	Konstrukce snímačů celkového a statického tlaku vzduchu	312
5.21	Snímče teploty vnějšího vzduchu	315
5.22	Snímče úhlu náběhu a úhlu vybočení	317
5.23	Gyroskopické přístroje	319
5.24	Precesní pohyb gyroskopu	320

5.25	Chyby mechanických gyroskopů	321
5.26	Použití mechanických gyroskopů na letadle	321
5.27	Měření absolutního podélného a příčného sklonu pomocí umělého horizontu.....	322
5.28	Měření úhlové rychlosti zatáčení	326
5.29	Koordinace letu do zatáčky	327
5.30	Měření kursu letadla.....	328
5.31	Měření kursu pomocí zemského magnetického pole	331
5.32	Magnetický kompas s permanentním magnetem	332
5.33	Kompenzace deviační chyby kompasu	333
5.34	Snímače zemského magnetického pole.....	333
5.35	Gyromagnetický kompas	335
5.36	Systémy pádového varování	337
5.37	Další letadlové systémy.....	338
5.38	Automatický let (ATA 22).....	342
5.39	Komunikační systémy (ATA 23).....	351
5.40	Navigační systémy (ATA 34)	354
6.	ELEKTRICKÝ SYSTÉM LETADLA	359
6.1	Instalace a nabíjení akumulátorů.....	359
6.1.1	Kapacita akumulátorů	362
6.2	Zdroje stejnosměrného proudu (DC)	362
6.2.1	Rozvod elektrického proudu (DC).....	365
6.3	Zdroje střídavého proudu (AC).....	366
6.3.1	Rozvod elektrického proudu (AC).....	367
6.4	Měniče.....	369
6.5	Transformátory.....	371
6.6	Jištění palubních sítí.....	372
6.7	Pomocná energetická jednotka (APU)	373
6.8	Nouzové zdroje energie.....	373
6.9	Praktický popis elektrického systému letadla kategorie JAR 23 se vzletovou hmotností do 5 700 kg.....	374
7.	VYBAVENÍ A ZAŘÍZENÍ	377
7.1	Nouzová a bezpečnostní vybavení	377
7.1.1	Požadavky na nouzové vybavení	377
7.1.2	Sedadla, postroje a upínací pásy	387
7.2	Vybavení kabin, nákladové prostory a schody.....	389
7.2.1	Uspořádání kabiny	389
7.2.2	Uspořádání vybavení	391
7.2.3	Instalace zařízení v kabině	393
7.2.4	Zábavné zařízení v kabině.....	393
7.2.5	Instalace palubní kuchyně.....	394
7.2.6	Vybavení na manipulaci s nákladem a jeho upevnění	395
7.2.7	Schody	399
8.	PROTIPOŽÁRNÍ OCHRANA	401
8.1	Systémy detekce požáru a dýmu, výstražné systémy	401
8.2	Hasicí systémy požáru.....	405
8.3	Zkoušky hasicích systémů.....	409
9.	ŘÍZENÍ LETU	411
9.1	Primární řízení – křídélka, výškové kormidlo, směrové kormidlo, spojler.....	411
9.2	Vyvážení letových režimů a sil v řízení, ovládání a vyvážení	421
9.3	Aktivní vyvážení letadla	423
9.4	Prostředky na zvýšení vztlaku.....	424

9.5	Rušení vztlaku, aerodynamické brzdy	428
9.6	Systémy řízení – s pohonem mechanickým, hydraulickým, pneumatickým a elektrickým, elektroimpulzní aktivní řízení letu	431
9.7	Přídavné systémy v řízení - umělý cit, tlumení směrového řízení, systém vyvážení podle Machova čísla, omezovač výchyly směrového kormidla, blokování kormidla	439
9.8	Systém varování a ochrany před pádem.....	442
10.	PALIVOVÝ SYSTÉM	443
10.1	Uspořádání systému	443
10.2	Armatury, čištění a ohřev paliva, měřiče a čidla.....	445
10.3	Palivové nádrže	448
10.4	Systémy dodávky paliva	452
10.5	Vypouštění a odpouštění paliva za letu, odvodušňování palivového systému.....	454
10.6	Dodávka a přečerpávání paliva z opačné strany	456
10.7	Indikace a výstrahy	457
10.8	Doplňování a vypouštění paliva.....	459
10.9	Podélné vyvážení v rámci palivového systému.....	459
11.	HYDRAULICKÝ SYSTÉM.....	461
11.1	Uspořádání a příslušenství hydraulické soustavy.....	461
11.1.1	Uspořádání systému	461
11.1.2	Hydraulické kapaliny	468
11.1.3	Hydraulické nádrže a akumulátory	470
11.1.4	Vytváření tlaku – elektricky, mechanicky a pneumaticky	472
11.1.5	Vytváření nouzového tlaku	474
11.2	Regulace, indikace a propojení hydraulické soustavy.....	477
11.2.1	Regulace tlaku.....	477
11.2.2	Rozvod energie	480
11.2.3	Pracovní prvky soustavy	482
11.2.4	Indikační a výstražné systémy	485
11.2.5	Vzájemné propojení s jinými systémy	486
12.	OCHRANA PROTI NÁMRAZE A DEŠTI	489
12.1	Tvoření námrazy, klasifikace, indikace.....	489
12.2	Systémy proti tvorbě námrazy – elektrické, teplovzdušné, chemické	491
12.3	Systémy k odstraňování námrazy – elektrické, pneumatické, chemické	498
12.4	Ochrana proti dešti	501
12.5	Ohřev snímačů a drenáží.....	503
13.	PŘÍSTÁVACÍ ZAŘÍZENÍ	505
13.1	Konstrukce, absorbování nárazu	505
13.2	Systémy vysouvání a zasouvání podvozku	513
13.3	Indikace a výstraha.....	517
13.4	Kola, brzdy, protiskluzové systémy a automatické brzdy.....	518
13.5	Pneumatiky.....	526
13.6	Řízení	528
14.	SVĚTLA.....	531
14.1	Vnější osvětlení – navigační, přistávací, pojízďecí, na zjištění námrazy	531
14.2	Vnitřní osvětlení – kabiny cestujících, posádky a nákladového prostoru	533
14.3	Nouzové osvětlení.....	535
15.	KYSLÍKOVÝ SYSTÉM.....	537
15.1	Uspořádání systému – kabina posádky a cestujících	537

15.2	Zdroje, uložení, doplňování a rozvod.....	542
15.3	Regulace dodávky	543
15.4	Indikace a výstrahy	545
16.	PNEUMATICKÝ - VAKUOVÝ SYSTÉM.....	547
16.1	Uspořádání a příslušenství pneumatického soustavy	547
16.1.1	Uspořádání systému	547
16.1.2	Zdroje – motor / pomocná energetická jednotka, kompresory, zásobníky, pozemní zdroje	550
16.2	Regulace, indikace a propojení pneumatické soustavy	554
16.2.1	Regulace tlaku.....	554
16.2.2	Rozvodný systém	555
16.2.3	Indikace a výstrahy	558
16.2.4	Vzájemné propojení s jinými systémy	559
17.	ROZVOD VODY A ODPADOVÝ SYSTÉM.....	561
17.1	Uspořádání rozvodu vody, zdroj, rozvod, obsluha systému a vypouštění vody	561
17.2	Uspořádání toaletního systému, splachování a obsluha, hlediska koroze	564
18.	PALUBNÍ SYSTÉMY ÚDRŽBY.....	567
18.1	Úvod.....	567
18.2	Rozmístnění	567
18.3	Obsluha a komponenty	568
18.4	Přidružená zařízení.....	569
	Kontrolní otázky.....	571
	Použitá literatura.....	599